

Wonen in Nieuw Bergen dure kwestie

Gegadigden voor een koop-appartement in het nog te realiseren project Nieuw Bergen aan de Deken van Somerenstraat moeten een goedgevulde beurs meebrengen. Met prijzen tot 6500 euro per vierkante meter horen ze bij de duurste appartementen in de Eindhovense binnenstad.

Een appartement van 50 m² kost in het plan zo'n 225.000 euro (4500 euro per m²). Wil je meer vierkante meters dan stijgt die prijs naar 5500 tot 6500 euro per m². De gemiddelde koopprijs voor woonruimte in Eindhoven is ongeveer 3400 euro per m². Wat er in plan Nieuw Bergen allemaal inbegrepen is bij die torenhoge koopsommen (parkeerruimte en afwerking bijvoorbeeld) is niet duidelijk.

De op dit moment duurste koopappartementen in Eindhoven staan aan de Bilderdijklaan. Daar wordt voor vier grote appartementen tussen de 950.000 en 2,1 miljoen euro gevraagd. Oftewel zo'n 6000 euro per m². De vraagprijs voor de grootste appartementen in het plan Nieuw Bergen is op aanvraag. Een term die meestal wordt gehanteerd als de vraagprijzen voor vrijwel niemand op te brengen zijn. De voorverkoop van de appartementen in de woontorens/woongebouwen Jaune, Orange, Violet, Bleu, Rouge en Indigo is gestart.

Het plan Nieuw Bergen omvat de verbouwing van het gebouw van de voormalige Sociale Dienst (Deken van Somerenstraat) en het vroegere politiebureau (hoek Grote Berg/Deken van Somerenstraat) tot appartementen. Ook worden vijf nieuwe gebouwen gerealiseerd. Buiten de vele koopwoningen komen er ook 49 sociale huurwoningen en 84 huurwoningen in de vrije sector. Is de prijs voor de diverse penthouses (van 400 m² tot 600 m²) op aanvraag, voor de appartementen van 120 m², 140 m² en 150 m² moet de koper zo'n 770.000, 870.000 en 930.000 euro betalen. De vraagprijs voor de wat 'kleinere' appartementen van het project

(50 m² - 118 m²) variëren (afhankelijk van in welk gebouw en op welke verdieping) tussen de 295.000 en 715.000 euro. Inschrijven in de voorverkoop kan via de website nieuwbergen.com.

De sloop van de oude ambulancegarage aan de Deken Van Somerenstraat is begonnen en wordt inmiddels ook aan de buitenkant zichtbaar. De volgende voorbereidende stappen zullen onder meer het afsluiten van het parkeerterrein aan de Deken van Somerenstraat zijn en het inrichten van de bouwlocatie. In beide gevallen betekent dat extra overlast (nauwelijks parkeerruimte) voor ouders die kinderen naar de naastgelegen basisschool De Trinoom brengen. Verder van de school komen tijdelijke Kiss & Ride-zones. Ook omwonenden zullen hun auto verderop moeten gaan parkeren. Onder meer aan de Paradijslaan en de Grote Berg.

De bouwwerkzaamheden voor Nieuw Bergen staan gepland voor eind dit jaar. De oplevering is naar verwachting in 2024.

EXPOSITIE TYCHO VAN ZOMEREN BIJ COVA ART GALLERY

De Eindhovense COVA Art Gallery, Hoogstraat 218 weet kunstliefhebbers meerdere malen per jaar te verrassen met kleinschalige exposities van aankomende en reeds 'gearriveerde' kunstenaars. Deze keer met werk van Tycho van Zomerén.

'Vanaf het moment dat ik Tycho's werk zag op de afstudeershow van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht was ik overtuigd dat hij iets te bieden heeft dat verdient gezien te worden', kondigt eigenaar Roy Covallenco van de COVA Art Gallery de medio augustus geopende expositie aan.

In het persbericht is het volgende te lezen: De menselijke drang tot een terugkeer naar de natuur lijkt de afgelopen jaren steeds groter geworden. Digitale en technologische ontwikkelingen worden vereenzelvigd met een vooruitgangsideaal en opvattingen over de maakbaarheid van mens en omgeving terwijl ons niet zelden een gevoel van ont-aardheid bekruipt. Het credo van rust, reinheid en regelmaat is vervangen door een adagium waarin rusteloosheid, excessen en grilligheid prevaleren en wij moeten steeds moeite doen om hieraan te ontsnappen. Het is deze achtergrond van natuur als escapisme waartegen Tycho van Zomerén in zijn meest recente serie zijn evenwichtige composities met een serene uitstraling vervaardigt. Organische vormen worden gecombineerd met een zachte, kleurrijke glans waarmee een beeldvlak met een haast medita-

tieve functie ontstaat. Licht en ruimte dringen door tot het doek van de kunstenaar die middels abstractie, observatie en reductie een gelijktijdig contrasterende en rustgevende wereld weet te creëren die uitstraalt naar de fysieke omgeving van de beschouwer.

Tycho van Zomerén's kunst toont donkere, op het eerste gezicht vlakke vormen die scherp afsteken tegen kleurrijke, ogenschijnlijk grenzeloze ruimten. Inspectie van de

duistere silhouetten onthult een reliëf dat de zichtbare werkelijkheid benadert. En dat in combinatie met de bijna bovennatuurlijke omgeving waarin zij zich bevinden een intrigerende en perspectivische dynamiek teweegbrengen. De expositie van Tycho van Zomerén bij COVA Art Gallery aan de Hoogstraat 218 is te bezoeken op vrijdag, zaterdag en zondag. COVA Art heeft tevens een kunstuitleen. Meer info op: www.covagallery.nl.

Voor de kunstliefhebbers...

Oudere werken worden vervangen door nieuwe, schilderijen aan de muur georganiseerd en op de schildersezel staat altijd een creatie in uitvoering.

Na 'n zware periode in 2019, zijn in 2020 nieuwe beeldcreaties ontstaan, "broken faces", zoals haar gebroken gezicht op dat moment. Dat gevoel en beeld is doorgevoerd in een serie van keramische beelden. De gezichten worden steeds een stukje minder gebroken, dit staat symbool voor haar herstel.

Carolien de Brouwer is al meer dan 20 jaar woonachtig in de Bergen; en heeft een

zonnig atelier op Strijp 5.

Meer info: www.caroliendebrouwer.com

C O L O F O N

- Redactie: Lucas Nuchelmans, nuchel_01@hotmail.com
- Vormgeving: Henk Jan Drenthen
- Drukwerk: PrintPlan
- Oplage: 1300 ex.
- Distributie: Ignace Op de Macks, Kleine Berg 46, (040) 2442550, iodmacks@iae.nl
- Deadline komend nummer: vr. 29 okt.
- Verschijningsdatum: vr. 5 nov.
- Voor verdere informatie kijk op: www.stichtingdebergen.nl

Herinrichting Luciferplein in volle gang

Waar Eindhoven zijn Bergen heeft, kan het Luciferplein momenteel 'pronken' met een eigen (zand-)Heuvel. Die tijdelijke zandhoop heeft te maken met de onlangs gestarte herinrichting van het plein.

Meer dan tien jaar hebben omwonenden moeten wachten op de start van de herinrichting van 'hun' plein. Ruim tien jaar waarin eindeloos werd gepraat tussen gemeente (eigenaar openbare ruimte), twee woningcorporaties die woonruimte aan het plein verhuren en, in een iets later stadium, een select groepje bewoners. Er kwamen onderzoeken en er werden ontwerpen gemaakt die veel kostbare tijd kostten. En er was, voor de zoveelste keer, sprake van mis-communicatie richting de vele aanwonenden die niet di-

rect bij het proces waren betrokken.

Zo'n twee jaar geleden werd een ontwerp gepresenteerd. Een groot aantal pleinbewoners waren er niet echt blij en tevreden mee. Enkele 'ontevredenen' hielden een enquête onder de pleinbewoners en vroegen ook naar hun wensen. Maar gemeente en corporaties legden de uitkomst inclusief geopperde wensen en suggesties van de gedegen naast zich neer. Begin deze zomer is begonnen met de uitvoering van de herinrichtingsplannen.

Okay, het Luciferplein zal binnenkort groener en ordelijker ogen. Zeker als de nieuwe bomen zijn geplant. Maar een schoonheidsprijs voor dit tijdrovende en geldverslindende proces zullen gemeente en corporaties niet winnen.

De zandheuvel op het Luciferplein met de eerste nieuwe parkeerplekken voor auto's.

RODE LEEUW

Op 20 augustus, precies 31 jaar geleden, brachten wij onze huwelijksnacht door in de bruidssuite van hotel de Rode Leeuw op het Damrak in Amsterdam. Ons tweejarig nichtje was toen bruidsmisje.

Die verhuisde vele jaren later naar Amsterdam om geneeskunde te studeren. Op de universiteit leerde ze haar huidige vriend kennen waarmee ze, uitgerekend ook op 20 augustus, ging trouwen. Wij waren daar bij de Stopera getuige van. Althans met een streaming want er mochten maar 10 personen bij.

Hun oud studiegenoten en vrienden hadden zich met ons verzameld op een nabijgelegen terras om na de plechtigheid champagne te toosten op de Magere brug. Het was warm en zonnig en Amsterdam lag er op die locatie idyllisch en uitnodigend bij.

Heel anders dan het Damrak waar wij opnieuw in de inmiddels totaal gerenoveerde Rode Leeuw de rest van het weekend logeerden. Waar de Magere brug een feest was om te vertoeven, was het Damrak dat allermist. Als een niet te stuiten diarree spuien daar massa's toeristen overheen in alle soorten en maten die de Schepper ooit heeft bedacht. Het toerisme is voor de ras-Amsterdammers een steeds grotere kwelling die nauwelijks nog opweegt tegen de economische vooruitgang voor de stad en hun neringdoenden. We hebben het hele toeristencircus op het piepkleine terrasje van de Rode Leeuw een uur lang gadeslagen, maar de walmen wietlucht waren slecht te combineren met het genot van een goed glas wijn.

Toen we ons de volgende dag in de stromende regen naar het station haastten zag ik voor het eerst in mijn leven hoe leeg en verstild het Damrak er ook bij kan liggen.

Zelfs toen ik als 20-jarige daar enkele maanden bij een hospita in de buurt woonde kon ik me dat niet herinneren.

Het Amsterdam van toen mis ik de laatste jaren. Ik ben er nog steeds een beetje verliefd op maar haat het tegelijk.

De Magere brug versus het Damrak...

Tom Adriaans

tomadriaans@hotmail.com

Achter de schermen van het Bergen Bulletin

Eén van de schakels bij het maken van het Bergen Bulletin is de drukker. Extra leuk is het feit dat eigenaar Nico Verspaget van Drukkerij VGA* in Nuenen het drukkersvak leerde in De Bergen.

‘Bij Drukkerij Gestel (met de klemtoon op de tweede lettergreep) aan de Kleine Berg/Heilige Geeststraat’, begint Nico Verspaget (64) zijn verhaal. ‘Ik was van beroep lasser en bij toeval in het drukkersvak terechtgekomen. Toen ik op mijn achttiende werkeloos thuis zat, zei mijn vader die bij drukkerij Gestel werkte: dat ze daar nog iemand konden gebruiken. Een dag later begon ik.’ Nico bleek aanleg voor het drukkersvak te hebben en mocht op kosten van het bedrijf de opleiding Grafisch Specialist doen. ‘Eén dag naar school, vier dagen in de drukkerij.’ Het in 1880 door Dirk Gestel opgerichte bedrijf groeide in de decennia erna tot een drukkerij met zo’n tweehonderd werknemers. ‘Het bedrijf was gespecialiseerd in het drukwerk op luxe verpakkingen. Voor onder meer de sigaren- en sigarettenindustrie. Maar ze drukten ook etiketten voor flessen drank en chocoladeproducten.’ Onder de opdrachtgevers de namen van onder andere Hofnar, Schimmelpenninck, Agio, Winterman (tabak), Bols, Bolsius (drank) en Verkade. (chocolade) ‘Ze hadden een hele goede naam.’

De drukkerij lag aan de Heilige Geeststraat achter het kantoorgedeelte dat in een pand aan de Kleine Berg zat. Het bedrijf verhuisde eind jaren tachtig naar De Hurk. Het perceel waarop de drukkerij zo’n honderd jaar had gestaan, werd aangekocht door de gemeente met als bestemming woningbouw. Dat resulteerde in de woningen aan de tegenwoordige Spyndhof.

‘Toen ik er halverwege de jaren zeventig aan de slag ging, maakte ook nog een groot pand aan de Kleine Berg deel uit van het bedrijf’, aldus Verspaget. ‘Volgens mij zat daar de directie en een deel van de kantoren.’ De ingang voor de werknemers lag in zijn tijd aan de Heilige Geeststraat ‘De eigenlijke drukkerij zat in een grote bedrijfshal met één verdieping. De hal was in de loop van tijd uitgebreid met diverse uitbouwsels. Achter de hal was er nog een kleine, open plaats waar niet altijd even milieuvriendelijk bedrijfsafval werd neergezet.’ Het was dan ook niet verwonderlijk dat na vertrek van de drukkerij sanering van de vervuilde grond noodzakelijk was.’

Nico Verspaget had in zijn jaren bij Drukkerij Gestel weinig binding met De Bergen. ‘Ik woonde in Strijp en ging op de fiets naar mijn werk. En omdat er bij drukkerijen meestal vanwege praktische redenen werd gewerkt met een ‘vliegende schaft’ (drinken

en eten terwijl je doorwerkte) kwam ik nauwelijks buiten de bedrijfshal. Een van de weinige dingen die ik me nog kan herinneren, is een sexwinkeltje pal tegenover de bedrijfsuitgang aan de Heilige Geeststraat. Daar kon je sexboekjes en -speeltjes kopen en in kleine cabines sexfilms kijken. We maakten er wel eens grapjes over maar ik ben er nooit binnengewees.’

Na zeven jaar Drukkerij Gestel verkaste Nico naar een drukkerij in Tilburg die vooral textiel bedrukte. ‘Daarna heb ik nog als chef-drukker bij Mennen in Asten gewerkt. Daar werden vooral boeken en dergelijke gedrukt.’

In 2002 begon Nico Verspaget voor zichzelf en richtte zich op het onderhoud van drukkerijmachines en -apparatuur. ‘Onderhoud dat altijd moest gebeuren als ze niet werden gebruikt. Dus in het weekend en ‘s nachts. Doordeweeks werkte ik op freelancebasis als drukker bij bedrijven die mensen te kort kwamen. Vaak werkweken van tachtig tot honderd uur.’

Vanaf 2005 specialiseerde hij zijn bedrijf naast de onderhoudsklussen in het afwerken van grafische producten. Vandaar de bedrijfsnaam VGA: Verspaget Grafische Afwerking. ‘Ik deed zelf geen drukwerk maar verwerkte grote bedrukte vellen tot boekjes, folders, blaadjes en brochures. Later ben ik ook weer zelf klein drukwerk gaan doen zoals folders, cadeaubonnen, visitekaartjes, formulieren en enveloppen. En natuurlijk het Bergen Bulletin. Met onderhoudsklussen bij andere bedrijven ben ik gestopt omdat die markt door de coronacrisis vrijwel stil kwam te liggen.’

Terwijl Nico zich bezighoudt met allerlei drukwerk en alles wat daarbij verder komt kijken, doet zijn vrouw Anita het administratieve werk. ‘En ik help Nico vaak met de afwerking van diverse soorten drukwerk.’ Sinds vier jaar is VGA in Nuenen de huisdrukker van het Bergen Bulletin. ‘Een leuke afwisseling en één van die klussen waarbij Anita me na het drukken van het blad helpt met de verdere afwerking.’, vindt Nico. Tussen alle papier, vergaar-, niet- en snijmachines staat een grote, zestig jaar oude Heidelberg drukpers. ‘De Rolls Royce onder de drukpersen. In al die jaren dat ik hem hier heb staan heeft hij me nog nooit in de steek gelaten.’ De bescheiden bedrijfsruimte van VGA oogt

HEERLIJK! EINDELIJK WEER OP VAKANTIE

Even zag het er aan het begin van de zomer naar uit dat Nederland weer massaal en vooral onbezorgd en onbedreigd op vakantie zou kunnen gaan. In binnen- en in buitenland. Reisbureau's overspoelden de massa met talloze verleidelijke aanbiedingen die je haast niet kon weigeren. Voor nog geen vierhonderd euro kon je jezelf na drie uurtjes vliegen acht dagen lang ongelimiteerd te buiten gaan aan drank en eten onder een verschroeiende zon. Ach, je had vooraf wel wat Covid19-papierwerk te doen maar dat was al dat gegarandeerde vakantieplezier meer dan waard. Of niet dan?

Eenmaal op je bestemming gearriveerd bleek op veel plaatsen het beloofde vakantiegenot en -comfortplezier zoals (te) vaak flink tegen te vallen. In het ene land werden bij elke drie stappen en toegang je verplichte Covid19-papierwinkel gecontroleerd terwijl één grens verder alles kon en mocht zolang de kassa's maar rinkelden als weleer. En nog een grens verder konden vooral jongere vakantiegang(st)ers een onderlinge en vooral losbandige wedloop houden wie het eerst van hun 'vriendengroepje' een Covid19-besmetting (of SOA) zou oplopen. Ja, heerlijk. Eindelijk weer eens op vakantie.

Natuurlijk waren er de jaarlijkse pechvogels. Zoals dat zielige 17-jarige meisje op haar allereerste, zelfverdiende buitenlandse vakantie die na zes nachten dronken en mondkapjesvrij doorhalend in Griekse discotheken, besmet bleek en daarom niet huiswaarts kon en mocht keren. Of de 27-jarige Carlo die op een nachtelijke Spaanse boulevard 'zomaar' dood werd geschopt door een stoer Hilversums 'vriendengroepje'. Of het kamperende jonge gezin dat in Frankrijk na een radeloze vlucht een voortrazende bosbrand ternauwernood voor wist te blijven. Heerlijk! De vakantie-waanzin is weer bijna voorbij.

Lucas Nuchelmans

op het eerste gezicht behoorlijk rommelig. Nico: 'Dat rondslingerend papier en oude verpakkingsmateriaal hergebruik ik als opvulling en versteviging van nieuw drukwerk.'

Een leuk detail als afsluiter: Nico is alweer de derde generatie binnen de familie Verspaget die in het drukkerswereldje zijn brood verdient. 'Mijn opa was vertegenwoordiger bij drukkerij Vrijdag en mijn vader werkte bij drukkerij Gestel. Mooi toch?'

** In het colofon van het Bergen Bulletin staat PrintPlan vermeld als de drukker van dit blad. PrintPlan heeft echter sinds vier jaar het drukken en afwerken van het Bergen Bulletin om technische redenen ondergebracht bij VGA. Een zakelijke constructie die overigens in de drukkersbranche vaker voorkomt.*

De historie van drukkerij Gestel

Eindhovenenaar Dirk Gestel (klemtoon op tweede lettergreep!) begon in 1880 een steendrukkerij in een bedrijfsruimte achter het pand Kleine Berg 28. De feitelijke drukkerij lag op de plek waar nu de bebouwing en parkeerplaats van de Spyndhof ligt. De ingang was de eerste decennia via een smal paadje langs Kleine Berg 28. Daar woonde Dirk Gestel eerst, later werd het kantoorruimte. Zoals bij veel grotere bedrijven stond ook bij drukkerij Gestel een portier bij de ingang om een oogje in het zeil te houden.

Een leuk feitje uit de beginjaren is dat bij drukkerij Gestel steendrukken zijn gemaakt van schilderijen van Vincent van Gogh. De stenen drukplaten werden vervaardigd door Dimmie Gestel, de broer van eigenaar Dirk. Dimmie was een getalenteerd lithograaf en kunstenaar en volgens de overlevering maakte hij in het gezelschap van zijn vriend Vincent van Gogh de stenen drukplaten. Later is de ingang van de bedrijfshal verplaatst naar de Heilige Geeststraat ter hoogte van de huidige Spyndhof. Het nog bestaande pand aan de Kleine Berg 28 kreeg in de jaren na de Tweede Wereldoorlog diverse andere bestemmingen. Zo was er in de jaren zestig het Chinees restaurant Golden Rice gevestigd. Meer recent heeft ook new agewinkel en spiritueel centrum Heremiet in het pand gezeten. Tegenwoordig is in het pand modezaak Vanilia gevestigd. In 1986 verliet drukkerij Gestel na ruim honderd jaar De Bergen en betrok een nieuw pand op bedrijventerrein De Hurk. In 2005 werd daar het 125-jarig bestaan gevierd. Zeven jaar later ging het bedrijf dicht.

Tal van drukkerijen

In Eindhoven waren in de negentiende en twintigste eeuw veel drukkerijen gevestigd. Dat had voor een belangrijk deel te maken met de grote behoefte aan bedrukt verpakkingsmateriaal van onder meer de tabaksindustrie. De meeste van deze drukkerijen zijn de afgelopen decennia verdwenen door faillissementen en overnames.

Tijdelijke bestemming VB&T-pand

Het al vele jaren leegstaande VB&T-pand aan het Wilhelminaplein heeft sinds enige tijd een bestemming. Het pand wordt momenteel op commerciële basis gebruikt als Covid19-testlocatie. Na het laten afnemen van een corona-test kunnen mensen er de benodigde papieren krijgen die aantonen dat hun test negatief was. De papieren zijn bij zaken- en vakantie-reizen in veel landen verplicht. Het VB&T-pand staat al meer dan tien jaar leeg. Drie jaar geleden leek het erop dat het fraaie pand tot 'hotel-boutique' verbouwd zou worden. Deze plannen zijn door de coronacrisis echter op het laatste moment afgeblazen.

'Werkelijkheid nog mooier dan de droom'

De menukaarten van restaurants in De Bergen bieden gasten een ruime keus aan gerechten uit diverse landen en werelddelen. Ook de Oost-Afrikaanse keuken is vertegenwoordigd in De Bergen. Bij het Eritrees restaurant Gezana aan de Willemstraat 37 worden gasten sinds 2016 verwend met tal van smaakvolle culinaire verrassingen.

In 2014 besloten de zussen Selam (44) en Nazareth (35) Bahlbi samen met hun broer Meseret (34) een eigen bedrijf te beginnen. 'In welke branche was voor ons in het begin nog niet echt duidelijk', begint Meseret te

vertellen. 'Maar omdat mijn oudste zus Selam graag en vooral ook heerlijk kan koken en de nodige horeca-ervaring had, besloten we dat we samen een restaurant zouden beginnen.'

Selam: 'Dat was al heel lang een droom van mij. Als kind stond ik al in de keuken te experimenteren met het maken van lekkere gerechten.' Nazareth lachend: 'Ze heeft zelfs een keer bijna de keuken in brand gezet. Dat liep gelukkig goed af.' Nu, vijf jaar nadat vooral háár droom werd gerealiseerd zegt Selam: 'Ik ben gelukkig. De werkelijkheid is nog mooier dan mijn droom.' Een uitspraak

waar Nazareth en Meseret zich volmondig bij aansluiten want de droom van hun oudere zus Selam is inmiddels ook hún droom geworden.

De drie kwamen in 1995 samen met hun moeder vanuit Eritrea (Oost-Afrika) naar Nederland. 'In het kader van gezinshereniging. Onze vader woonde hier al langer', verduidelijkt Meseret. 'In het begin was het nog niet duidelijk of we voorgoed in Nederland zouden blijven of dat we op een gegeven moment zouden terugkeren naar ons vaderland Eritrea. Inmiddels is het duidelijk geworden dat onze toekomst hier ligt.'

Selam en Nazareth: 'Maar een groot deel van ons hart en onze ziel blijft Eritrees.'

Op de vraag of ze zich intussen meer Nederlander dan Eritreeër voelen, reageren ze ietwat bevreemd. 'Op die manier beleven wij dat niet', zegt Meseret. 'We zullen onze roots, onze herkomst, onze oorspronkelijke cultuur met al zijn mooie tradities nooit verloochenen maar zijn tegelijkertijd dankbaar dat we in Nederland de kans hebben gekregen op een goed leven.'

Een 'kans' die de drie niet zo maar is komen aanwaaien. 'We hebben er hard voor moeten leren en werken', zegt Nazareth. 'We wilden hier persé slagen. Voor onszelf maar zeker ook voor onze ouders.' Meseret: 'Ik denk dat we door onze achtergrond harder (hebben) moeten werken dan de hier geboren Nederlander.' Nazareth weer: 'Veel dingen die voor Nederlanders gewoon, vanzelfsprekend zijn, hebben wij moeten leren. Zoals de taal, de gewoontes, de cultuur.'

Die wens om te slagen zorgde ervoor dat ze alledrie hun schoolperiode met succes afmaakten. Daarna ging Selam werken en bouwde in de loop der jaren een grote horeca-ervaring op. Ook als kok. Nazareth volgde een juridische opleiding en Meseret deed de studie International Business and Management. 'Meseret en ik gingen na onze studie werken maar ergens bleef het kriebelen. Alledrie wilden we zelf met iets beginnen', vertelt Nazareth. 'Toen we het daar met zijn drieën over hadden, hebben we gezegd: we beginnen voor ons zelf. Met een eigen zaak.' Wat voor zaak en in welke branche wisten ze in het begin nog niet. 'Maar al snel waren we het eens dat we een restaurant zouden beginnen. Selam had veel ervaring als kok en in de horeca. Ook Nazareth had de nodige horeca-ervaring terwijl Meseret zijn tijdens zijn studie en werk opgedane ervaring op zakelijk en managementgebied had.'

De drie gingen aan de slag en deden gedegen onderzoek op allerlei relevante vlakken. 'Een voorbereiding van bijna twee jaar', zegt Meseret. 'We hebben met meerdere partijen gesproken. Onder andere met de gemeente Eindhoven die ons fantastisch heeft gehol-

pen op bijvoorbeeld het gebied van de benodigde vergunningen en de verplichte papieren en certificaten.'

In 2016 konden op zoek gaan naar een geschikt pand. Selam: 'We hebben meerdere panden bekeken, onder meer iets verderop in de Willemstraat en op de Grote Berg. Daar leken we iets gevonden te hebben maar hebben het toch niet gedaan. Begin 2017 viel onze keus op dit pand, aan de Willemsstraat 37, waar we nu zitten.' Nazareth: 'We hadden hier alledrie een goed gevoel bij.'

Er volgde een half jaar van verbouwen, aanpassen, opknappen en inrichten. Meseret: 'Dat hebben voor een groot deel zelf gedaan met de hulp van familie en vrienden. We wilden persé geen (te) grote bedragen investeren om niet met schulden te starten. Zo kwam een deel van de meubels uit kringloopwinkels en richtten we delen van de keuken in met goede, tweedehands apparatuur.' En op 8 juli 2017 was het zover en konden ze de eerste gasten van hun nieuwe, eigen restaurant verwelkomen. 'Een fantastisch moment. Voor iedereen die er bij betrokken was', zegt Nazareth.

Het eerste half jaar hebben ze keihard gewerkt. 'We konden ons nog geen of nauwelijks personeel veroorloven en deden vrijwel alles zelf', vervolgt Meseret. 'Van inkopen, schoonmaken, koken, en bediening. Onze ouders, en ook anderen, hebben ons toen heel goed geholpen.'

Na ongeveer een half jaar konden Selam, Nazareth en Meseret tegen elkaar zeggen dat ze de moeilijke beginperiode hadden overleefd en een nog steeds groeiende klantenkring opgebouwd. 'Gezana zou een 'blijvertje' zijn, wisten we vanaf dat moment', lachen ze. Dat hebben Selam, Nazareth en Meseret ook laten zien door de kracht en het onderlinge vertrouwen waarmee ze door de moeilijke coronaperiode zijn gekomen. 'Een zware tijd met veel zorgen waar we met zijn allen goed zijn uitgekomen. De mensen die ons al kenden zijn weer teruggekomen en steeds meer nieuwe mensen weten ons te vinden.', zeggen ze.

De inrichting van Gezana straalt de liefde en trots uit voor hun geboorteland Eritrea. Mooie muurschilderingen en tal van andere details en accenten zorgen voor een gast-

vrije ambiance waarin de gasten zich snel thuis voelen.

De menukaart is heel divers. Chefkok Selam die samen met haar zus Nazareth de keuken beheert: 'We bereiden de gerechten op traditionele wijze.' Naast vlees- en visgerechten hebben gasten een opvallend grote keus uit vegetarische gerechten. Nazareth: 'Omdat in Eritrea net als in veel andere Afrikaanse landen vlees en vis een luxe artikel is, worden er veel gerechten zonder die twee producten klaargemaakt. Het voordeel daarvan is dat je op andere manieren de gerechten smakelijker maakt', legt Selam uit. 'Bijvoorbeeld door het gebruik van allerlei kruiden.' Kruiden die vaak qua smaak en karakter raakvlakken hebben met de Indiase keuken.

De verrassend smakelijke gerechten, de grote keus uit vegetarische gerechten, de gastvrije sfeer en de met kleine rituelen omgeven bediening maken van een culinair bezoek aan restaurant Gezana een beleving die gasten niet snel zullen vergeten. Eritrees restaurant Gezana, Willemstraat 37. Meer info: www.gezana.nl.

Ingezonden brief werkgroep Burenzorg

Eerder deze zomer stuurde werkgroep Burenzorg van Bewonersvereniging De Bergen een door hen geschreven brief met het verzoek deze te plaatsen in het Bergen Bulletin. Door een misverstand én (helaas) ook slordigheid van de redactie is hun brief in het vorige nummer van het BB niet geplaatst. Onze excuses daarvoor en alsnog de brief van de werkgroep Burenzorg.

'Zoals velen weten hebben we in De Bergen het Weggeefkastje dat is bedoeld om spullen achter te laten voor mensen die ze kunnen gebruiken zoals kleding, schoenen en allerlei andere spulletjes. Het kastje heeft zich in de loop van tijd ook ontwikkeld als 'buurtbibliotheek' wat wij als werkgroep prachtig vinden. Wat wij daarentegen erg betreuren, is dat er steeds vaker spullen bij het kastje

worden neergezet die er niet in passen of te vies zijn voor hergebruik. Ook voor onze medemensen die minder te besteden hebben en waarvoor het initiatief van het Weggeefkastje is bedoeld.

Regelmatig worden bij het Weggeefkastje voorwerpen neergezet die er door hun grootte niet in passen. Die spullen horen er dus niet thuis! Zijn ze nog goed genoeg voor een 'tweede leven' dan zullen ze op een andere plaats moeten worden afgegeven. Bijvoorbeeld bij een kringloopzaak. En spulletjes die rijp zijn voor de stort horen al helemaal niet op deze plek te worden achtergelaten. Helaas treffen wij steeds vaker dit soort afval aan bij het muurkastje en moeten wij zorgen dat ze opgeruimd worden. Met mogelijk zelfs het gevolg dat voor iedereen de gemeentelijke belasting in De Bergen omhoog gaat. En dat willen we zeker niet. Wat wij evenmin op prijs stellen, is dat mensen kleding uit het Weggeefkastje pakken die niet voor eigen gebruik bestemd zijn. Het kastje is juist bedoeld voor mensen die kleding, schoeisel en andere spulletjes nodig hebben. Dus niet voor eigen 'gewin'.

Wij betreuren het als werkgroep Burenzorg De Bergen (onderdeel van Bewonersvereniging De Bergen) ten zeerste dat, zeker het laatste jaar, de bedoeling van het Weggeefkastje door sommigen niet wordt gerespecteerd en er op een verkeerde manier gebruik van wordt gemaakt.

Om bovenstaande redenen voelen wij ons als werkgroep Burenzorg gedwongen om een afweging te maken over het voortbestaan van het Weggeefkastje. Een afweging die negatief kan uitvallen als er niets verandert in de huidige situatie. We zouden het als werkgroep en met ons veel buurtbewoners heel erg vinden als we zouden moeten besluiten te stoppen met dit fantastische initiatief. Daarom tot besluit deze oproep: 'Wat niet schoon is en/of te groot is, hoort niet in het Weggeefkastje thuis!'

Met vriendelijke groeten, werkgroep Burenzorg de Bergen.'

SLOOP GEBOUWEN DEKEN VAN SOMERENSTRAAT

Aan de Deken van Somerenstraat wordt volop gewerkt aan de sloop van de oude ambulancegarage. Ook aan de achterkant van het gebouw van de voormalige Sociale Dienst zijn bouwsels met de grond gelijk gemaakt. De sloop is noodzakelijk voor de nieuwbouw van het ambitieuze woonplan Nieuw Bergen (zie elders in dit nummer).

De afgelopen periode werden beide te slopen gebouwen aan de binnenkant gestript van allerlei materialen zoals glas, metalen en andere zaken. Of de aanwezigheid van de afdeling Asbestsanering en Milieutechniek van het sloopbedrijf Heezen een aanwijzing is voor de aanwezigheid van asbest of andere schadelijke bouwstoffen in de gebouwen, konden we op korte termijn niet bevestigd krijgen. Heezen is ook betrokken bij de sloop van de bestaande gebouwen. Het hoofdgebouw van de vroegere Sociale Dienst en het voormalige politiebureau blijven staan. In de gebouwen worden apparte-

menten gerealiseerd

Op dit moment is men bezig met het verwijderen van gevelplaten en dergelijke als voorbereiding op het neerhalen van het casco van het garagegebouw.

Ook is men begonnen met de inrichting van de parkeerplaats op de Deken van Somerenstraat als bouw- en opslaglocatie. Om die reden is de Deken van Somerenstraat met ingang van 30 augustus afgesloten voor doorgaand verkeer.

Hoe de verkeersveiligheid wordt gegarandeerd voor de leerlingen en leerkrachten van de naastgelegen basisschool Trinoom is niet helemaal duidelijk. Voor ouders die hun kinderen per auto of ander vervoermiddel naar en van school brengen en halen, worden op iets verdere afstand speciale zones ingericht. Over de precieze route van het bouwverkeer informeren we de lezers in een volgend Bergen Bulletin. De sloop- en de daarop volgende bouwwerkzaamheden gaan naar verwachting tot medio 2024 duren.

Juridische strijd ten einde

Omwonenden hebben hun verzet gestopt tegen de al begonnen verbouwing van het voormalige buurthuis aan de Oranjestraat. De vroegere, ongeveer 100 jaar oude school, was tot februari 2017 in gebruik als Cultureel Buurtcentrum. In 2019 verkocht de gemeente het pand aan de familie Jaspers die het voornemen had om het te verbouwen tot woongebouw voor drie gezinnen. Voor het scheppen van voldoende ruimte was het plan om een extra verdieping te realiseren. Het ontwerp voor de verbouwing leidde tot veel bezwaren van omwonenden. Aantasting van het aanzicht en uitstraling van het beeldbepalende gebouw, verlies van privacy en het niet of slecht geïnformeerd worden over het ontwerp waren daarbij de voornaamste argumenten. Na afwijzing van de tientallen ingediende bezwaren bij de gemeente, bleef er een klein groepje vooral direct aanwonenden protesteren. Hun bezwaren werden ook door de rechter afgewezen waardoor alleen nog de gang naar de Raad van State restte. Om meerdere redenen hebben de laatste bezwaarmakers besloten die gang niet te maken en zich, nog steeds onder protest, neer te leggen bij de bouwplannen. Inmiddels zijn de verbouwingswerkzaamheden al weer geruime tijd bezig. Op de foto de onder handen genomen achterzijde van het voormalige buurtcentrum. Wanneer de oplevering is van het tot woongebouw getransformeerde pand is onbekend.

Preview Grote Berg 2.0

De eerste fase van de herinrichting van de Grote Berg zit er bijna op. Het gedeelte tussen het kruispunt met de Wal heeft een nieuw wegdek gekregen (grijs), de nieuwe fietsstroken aan weerszijden liggen er (grijs), de trottoirs zijn verbreed en opnieuw betegeld (grijs) en bij het gebouw van Woonbedrijf is een, nu nog kale, groenstrook aangelegd (zwart/bruin).

De straatmarkeringen moeten nog worden aangebracht en het groen nog in de grond maar zoals het aangepakte stuk van de straat nu oogt, krijgt men toch al een behoorlijke preview van de Grote Berg nieuwe stijl. Duidelijk is in ieder geval dat de opwaardering van de drukste straat van De Bergen hard nodig was.

Over de keus van de kleur van de Grote Berg

2.0 lopen de meningen uiteen. Fifty shades of grey, schreven we eerder gekscherend in het Bergen Bulletin.

Een kritische noot die blijft. Want om de kleur grijs in verschillende tinten te nemen als basis voor het verlevendigen van de uitstraling van de héle Eindhovense binnenstad inclusief De Bergen, is op zijn aardigst 'vreemd en saai' te noemen.

Grote Berg krijgt haaientanden

Op de kruising van de Grote Berg met de Paradijslaan is het wegdek 'verfraaid' met zgn haaientanden. Ook is er een 'bakstenen' drempel in het asfalt van het wegdek aangelegd. Beide aanpassingen moeten onderstrepen nadrukkelijk de voorrangstatus van alle verkeer op de Grote Berg op verkeer dat uit de Paradijslaan komt.

Maar hoe dan ook, de Grote Berg heeft met de driehoekige wegmarkeringen zijn eigen haaientanden gekregen.

Trinoom wil veiligere schoolomgeving

Leerlingen van basisschool De Trinoom aan de Don Boscostraat deden voor de zomer onderzoek naar de verkeersveiligheid rond hun school. Ze kwamen met de nodige aanbevelingen. Zoals het instellen van een maximumsnelheid van 30 km voor de héle Edenstraat. Veel leerlingen moeten deze straat op weg naar en van school dagelijks oversteken tussen de vaak te hard rijdende auto's. De 30 km-maatregel zou samen moeten gaan met verkeersborden, digitale displays die de snelheid aangeven en een wegdek dat bij te hard rijden een voor de automobilist hinderlijk geluid maakt.

Het oversteken van de Edenstraat vormt voor leerlingen het grootste risico. De enige met verkeerslichten geregelde oversteekplaats vlakbij De Trinoom is bij de kruising Edenstraat en Deken van Somerenstraat. Maar deze veilige oversteek ligt voor veel fietsende en lopende kinderen niet echt op hun route tussen thuis en school. Met als gevolg dat de Edenstraat op andere, minder veilige plaatsen wordt overgestoken.

De ingang van de fietsenstalling bij school verleidt veel kinderen om over de stoep te fietsen. Met vaak een slalom tussen lopende leerlingen (en begeleidende ouders) tot gevolg. Fietsen op de niet bepaald brede Don Boscostraat brengt ook risico's mee door de dubbelgeparkeerde auto's van ouders die hun kinderen afzetten en ophalen. Deze rommelige, onveilige situatie doet sommige ouders fietsend naar school gaan te verbieden en hun kinderen met de auto te brengen en op te halen. Resultaat: nog meer onveilige situaties.

Saillant detail: tijdens hun onderzoek ontdekten de leerlingen dat het blauwe, vierkante verkeersbord '15 km schoolzone' in de Deken van

Somerenstraat verkeerd om staat en zo suggereert dat de school richting Grote Berg staat.

Een dringende aanbeveling in verband met de aanstaande, drie jaar durende, bouwwerkzaamheden van Nieuw Bergen, is het instellen van één route voor het zware bouwverkeer.

Op verzoek van het Bergen Bulletin werd op woensdag 25 augustus midden op de dag gedurende vijftien minuten de snelheid gemeten van passerend autoverkeer. Daaruit bleek dat van de 32 gecontroleerde auto's er 17 harder reden dan de toegestane 50 km. Van die 17 hardrijders reden er vier harder dan 60 km. De hoogst gemeten snelheid was 68 km.

Castelyns, Sáskia Castelyns

(een Vlaamse in De Bergen)

Journaliste en copywriter Saskia Castelyns (39) ruilde begin 2020 Antwerpen in voor Eindhoven.

In het Bergen Bulletin verhaalt deze in De Bergen neergestreken Vlaamse expat over haar belevenissen.

‘Wat een slechte zomer.’ ‘En wat een rot EK.’ Het is het gespreksonderwerp in elke winkel, op elke hoek van de straat tot aan de kassa van de bloemenwinkel. Ja, ‘t klopt. We hebben eens géén vier hittegolven na elkaar dit jaar. Deze zomer waren we niet het ‘Costa Brave van de Lage Landen’. En ja, Nederland en België zijn belachelijk vroeg naar huis gespeeld tijdens het Europees kampioenschap. Van achter een bal hollen in subtropische temperaturen terug de regen in. Maar mij kan het niet deren... m’n terrasplanten smullen van het gutsende water en ik hoef ze daarom niet elke avond een half uur lang water te geven. Wisten jullie dat ik zo’n plantenfreak ben? Een duidelijk neven corona-effect. Een heel dakterras vol met de mooiste bloemen en planten hebben we. Tot een bananenplant toe. (Ik heb er zelfs eens een paar geëmigreerd uit de tuin van Thomas’ moeder in Duitsland.) En dan binnen hier, in onze flat: ja, ik geef het toe. Wij leven een beetje in een oerwoud. Maar met m’n handen in de grond zitten, de plantjes vitamientjes geven en telkens weer blij verast zijn bij het zien van een nieuwe stek. Oh, hoe blij maakte me dat, seg. En als er eentje wat gele blaadjes heeft, krijg-je een waterdouche en een extra zonnig plekje aan het raam. Ze worden verzorgd als ‘Royals’, mijn planten. Belgische of Nederlandse Royals, daar ben ik nog niet helemaal over uit. Overigens; het is nu écht officieel: café De Gaper is m’n nieuwe habitat geworden! In de regen, onder de parasols. En weet je wat ook officieel is? Ik word herkend op straat. Door de foto bij deze blog. Grappig, hé. Vier keer al ben ik aangesproken. ‘Hey, jij bent toch die schrijfster, niet? M’n innerlijke zelf deed telkens een vreugdedansje. Want het betekent dat Eindhoven almaar meer m’n nieuwe thuis is. Het feit dat ik naast al m’n ander schrijfwerk ook voor het Eindhovens Dagblad ga schrijven, zegt eigenlijk álles. Net als het feit dat ik dit blad voortaan mede ga samenstellen.

Maar het is niet alles pijs en vree, hoor. Ik mis m’n vriendinnen zo verschrikkelijk hard. Het ‘Singles’-clubje, een paar jaar geleden opgericht voor diegene die als dertiger zowat de relatieboot hadden gemist, bestaat nog steeds. Ook als is er, op ééntje na, niemand meer single. Heleen, Leentje, Carmen, Christina en Caroline, ik mis jullie zo. En héle zomer hebben jullie het gezellig gehad in Antwerpen... zonder mij. M’n nichtje is langsgelkomen, m’n broer met z’n gezin en ook m’n moeder. Maar geen van jullie. Ik weet het: busy, busy, busy. Maar vergeten jullie je Vlaamse vriendin in Eindhoven niet?

Verbouwing 4 Azen afgerond

Ruim tien jaar stond het statige pand aan de Willemstraat 65 (bekend als De 4 Azen) leeg. Het gemeentelijk monument verpauwerde in die periode zienderogen. Tot de Eindhovense familie Wijnen het in 2019 kocht en het pand haar oorspronkelijke grandeur heeft teruggegeven.

De eerste helft van dit jaar is het uit 1888 stammende pand gerestaureerd, opgeknapt, hersteld en verbouwd. Onderdeel van de werkzaamheden was het herstellen van het dak. Daarbij bleek dat na schoonmaak de honderddertig jaar oude dakspanten nog in zeer goede conditie verkeerden. ‘Het pannendak daarentegen moest helemaal worden vernieuwd’, vertelde voorman Leon van het Limburgse aannemersbedrijf RBW dat de opknap- en verbouwingsklus uitvoerde. ‘Door ontbrekende en kapotte dakpannen was er de nodige waterschade door lekkages. Ook de dakgoten en afvoerpijpen hebben we vervangen.’

Aan binnen- en buitenkant zijn tal van oorspronkelijke elementen en details (onder meer de bewerkte plafonds, deurstijlen en statige trap) in hun vroegere staat teruggebracht. De in zeer slechte staat verkerende erker aan de zijkant is gesloopt.

Het pand is onderverdeeld in acht appartementen in de vrije huursector. De afmetingen variëren tussen de ca. 50 tot 120 vierkante meter. Het ontwerp voor de verbouwing is van architect Peter Scipio van Ruimte ‘68. De Van Abbestichting, die de ontwerpfase en werkzaamheden heeft gevolgd, zegt blij te zijn dat het monumentale pand behouden is gebleven voor Eindhoven. Ook is de stichting tevreden met het eindresultaat van de opknapbeurt en verbouwing.

In het Bergen Bulletin van afgelopen juli staat een meer uitgebreid artikel over De 4 Azen.

• STRIPS • GAMES • MANGA •

SPECIALZAAK

Kleine Berg 33 • 5611 JS Eindhoven • Tel. 040 - 2 441 882 • www.eppo.nl

goedeboekendrukker

LAGE EN HOGE OPLAGE • MAXIMALE KWALITEIT • LAGE PRIJS

Kookboeken - Kinderboeken
Fotoboeken - Leesboeken
Kunstboeken - Lesboeken

Puzzelboeken - Schoolboeken
Managementboeken
Stripboeken - Magazines

www.goedeboekendrukker.nl

GALLERY
REMBRANDT

KLEINE BERG 42
5611 JV EINDHOVEN
040 244 92 58
WWW.GALLERYREMBRANDT.COM

THE PRINCE
BAR & RESTAURANT

WIJ KUNNEN NIET WACHTEN
OM U TE ONTVANGEN!

WILHELMINAPLEIN 9 | EINDHOVEN | 040-2366955

**ONDERNEMER,
HOOGSTE TIJD
OM TE
ADVERTEREN
IN HET
BERGEN BULLETIN**

Contact en info:
nuchel_01@hotmail.com

**De verkoop
van uw huis
in De Bergen:
Patrick Deckers
Makelaars**

telefoon: 06 83 94 12 61
www.deckersmakelaars.nl • patrick@deckersmakelaars.nl

PDM DECKERS
MAKELAARS
& TAXATEURS
thuis in De Bergen

Een van de weinige dingen die ik me nog kan herinneren, is een sexwinkeltje pal tegenover de bedrijfsuitgang aan de Heilige Geeststraat.

Herinnering van Nico Verspaget,
destijds van Drukkerij Gestel in de H. Geeststraat

BERGEN BULLETIN

NIEUWSBULLETIN VOOR BEWONERS, BEDRIJVEN EN INSTELLINGEN IN DE BERGEN

Regent krijgt tijdelijk 'steunkous'

Nadat er stukken gevelsteen van woontoren De Regent op de kruising Willemstraat, Emmasingel en Keizersgracht omlaag vielen, werden er lelijke hekken rondom geplaatst. Binnenkort wordt deze veiligheidsmaatregel uitgebreid met enorme netten die, bevestigd aan de gevel, rond De Regent worden gewikkeld om het vallend gesteente op te vangen.

'Ik las in het ED dat De Regent steunkousen krijgt', lacht een passant. 'Oh, noemde de krant het 'netkousen'? Ook een passende omschrijving.'

Twee jaar geleden begon de stenenregen rond de ongeveer honderd meter hoge woonkolos. Het bleken brokken van de stenen gevelbekleding te zijn die spontaan loslieten en rond De Regent op de grond terechtkwamen. Ter beveiliging werden er houten en stalen hekken rond het gebouw geplaatst. Een maatregel die een zeer storende smet op het straatbeeld van de directe omgeving vormde. 'Hebben ze na veel gedoe iets moois gemaakt van het Clausplein bij de Witte Dame en De Regent, zetten ze er een foeliekelijk hekwerk neer', foetert een ondernemer uit de directe omgeving. 'We zijn een 'designstad', hadden ze er dan niet wat fraaiers van kunnen maken? Bijvoorbeeld met mooie graffiti of zo.'

Na de plaatsing van de storende hekken gebeurde er lange tijd niets. Achter de schermen waren verschillende partijen bezig om elkaar de verantwoording voor de stenenregen én de daardoor noodzakelijke oplossing in de schoenen te schuiven. Die strijd lijkt ondertussen uitgevochten te zijn maar nog even geduld voordat de opknapwerkzaamheden starten. Om tot dan lopende en rijdende passanten te beschermen, wordt De Regent omwikkeld met 4300 vierkante meter veiligheidsnetten. Deze vangnetten moeten de vallende steenbrokken opvangen voordat ze op straat of zelfs op passanten terechtkomen.

En wat dan? Voorjaar 2022 worden de steunkousen van De Regent weer uitgetrokken en start het reparatieproces. Daarbij moeten alle gevelstenen van de woontoren worden verwijderd en vervangen door nieuwe gevelbekleding. Een klus die het beeld en uitstraling van de directe omgeving waarschijnlijk nog verder vervuilt.

Te donkere foto's in Bergen Bulletin

In het julinummer van het Bergen Bulletin liet door een technisch probleem de kwaliteit van de geplaatste foto's te wensen over. Veel foto's waren erg donker weergegeven en waren vooral details moeilijk te onderscheiden. De redactie én de drukker bieden hiervoor hun excuus aan. Tegelijkertijd doet de redactie wederom een oproep aan iedereen in De Bergen om tips, ideeën, onderwerpen, foto's en leuke en interessante verhalen over De Bergen te mailen aan de redactie: nuchel_01@hotmail.com. Ook informatie over adverteren in het wijkblad kan via dit mailadres worden opgevraagd.

De terrassen zitten weer vol

En al werkt het weer deze zomer niet echt mee, horecaondernemers met een buiten-terras hebben niet echt te klagen. Zodra het maar even droog is, de zon hoeft dan niet eens te schijnen, lopen de terrassen vol. Zoals op de foto van een terras aan het begin van de Kleine Berg te zien is, is er kort na het middaguur geen plaatsje meer vrij. Gezien het horrorscenario waar de horeca (en veel andere bedrijven en mensen) het afgelopen anderhalf jaar mee te maken heeft gehad, is het de ondernemers gegund.

